

ROKODELSKA SHEMA

Rokodelska panoga	SLIKANJE NA STEKLO
	Slike z motivi: – MARIJA Z JEZUSOM, – SVETA TROJICA, – SVETNIK PO IZBIRI.

PEDAGOŠKO-ANDRAGOŠKO USPOSABLJANJE	Predlagano število ur pedagoško-andragoškega usposabljanja
Psihologija: – temeljni dejavniki za razvoj osebnosti (adolescenca, puberteta, tipične značilnosti mladostnika, biološke in socialne potrebe), – učni stili, – motivacija. Komunikacija: – potek komuniciranja (delež v komuniciranju, poslušanje, nebesedno komuniciranje, pogoji za uspešno komunikacijo, prvo srečanje, razgovor in dober vtis, poslovni bonton, komunikacija z udeležencem). Ergodidaktika:	Teoretični del: 6 ur

– ergonomija (najpomembnejši vplivi okolja na človeka v delovnem procesu, pridobivanje znanja v urejenem okolju, dejavniki, ki vplivajo na varno delo, pomen varovanja okolja, podjetniško vedenje v delovnem okolju). Načrtovanje procesa praktičnega usposabljanja: – temeljni dejavniki praktičnega usposabljanja z delom, – mentor (bistveni poudarki odnosa mentor – udeleženec, osnovne naloge mentorja, lastnosti dobrega mentorja, načrtovanje izvajanja rokodelske naloge). Načela uspešnega usposabljanja: – postopno in sistematično usvajanje znanj, nazornost, aktivnost, povezanost teorije in prakse, individualizacija, – kako pridobivamo znanje in spretnosti.	
Metode praktičnega usposabljanja z delom: – temeljni dejavniki praktičnega usposabljanja z delom (strokovni in vsebinski del, pedagoški in metodični del, materialno-tehnični del priprave), – metode za izvedbo praktičnega usposabljanja (besedne metode, metoda demonstracije, metoda posnemanja, metoda štirih stopenj). Vrednotenje pričakovanih izidov: – preverjanje znanj in spretnosti.	Delavnice: 6 ur

VSEBINE PRAKTIČNEGA USPOSABLJANJA: – obvladovanje slikarskih tehnik, – poznavanje karakteristik vodnih in oljnih barv, – obvladovanje pozlačenja, – poznavanje nabožnih motivov in simbolike.		Predlagano število ur praktičnega usposabljanja: 16–35 ur
Materiali in njihove lastnosti <i>(prednost imajo lokalna gradiva):</i>	– barve na vodni osnovi (tempera/akril), – oljne barve, – medij: Siccatif, – steklo (format si kandidat izbere sam), – podloga motiva (linijska risba motiva/replika starih slik na steklo). Motiv lahko pripravi tudi ocenjevalka/ocenjevalec. Pozlata: – zlati lističi, – lepilo za pozlačene lističe Mixtion, – širok čopič za odstranitev odvečnih zlatih lističev.	<i>Čas priprave materiala:</i> <i>15 min</i>

Orodja in naprave (prednost imajo ročna orodja za tradicionalne tehnike izdelave):	– orodje za naslonitev roke med slikanjem (tablica ali palica), – delovna miza, – čopiči (ploščati in okrogel/podolgovat tanek čopič), – okvir za sliko z reliefom/utorom. Pozlata: – podloga za rezanje zlatih lističev, – nož za rezanje zlatih lističev (nož brez špice), – pivnik (papir za pivnanje).	Čas izdelave izdelka: 4 x 2–5 ur (4 dni po 2–5 ur), ne zaporedne dni, odvisno od sušenja barve in lepila
Tehnologija izdelave (prednost imajo tradicionalne tehnike izdelave):	– Pripravimo si podlogo, ki je že pripravljena vnaprej (z določenim motivom, podloga mora biti obrnjena zrcalno). – Očistimo steklo in ga z lepilnim trakom prilepimo na podlogo.	

	Poslikava: – Najprej zarišemo konturne linije z vodnimi barvami (najprej tanke linije: obraz, roke, arhitektura; potem debelejša linije: linije draperije/blaga, narava). – Poslikamo oz. zapolnimo druge elemente (vse razen obrazov in telesa/kožne barve, oblakov in pozlačenih delov slike/podobe). – Posameznik za določene dele slike svobodno izbira barve, upoštevajoč likovne zakonitosti. – Ko se poslikani deli posušijo, pridejo na vrsto obrazi, oblaki (če so na sliki) oz. vsi deli slike, katerih barve se prelivajo oz. so osenčeni. – Ko se vse posuši, pozlatimo še preostale dele slike z zlatimi lističi. – Na elemente za pozlatitev s čopičem nanesemo lepilo. – Počakamo, da se delno posuši (navodila za lepilo). – Nanesemo zlate lističe, nežno nanesemo pivnik. – S prstom utrdimo/zgladimo površino. – S suhim ploščatim čopičem odstranimo odvečne zlate lističe. – Ko se vsi deli slike posušijo, damo sliko v okvir. – Na zadnji strani slike (na karton) lahko dodamo opis motiva.	
Pomen izdelka za ohranjanje kulturne dediščine:	<i>Slike na steklo so se v slovenskih kmečkih domovih množično uveljavile v prvi polovici 19. stoletja. Svoje mesto so imele v bogkovem kotu ob razpeli nad veliko družinsko mizo. Vse skupaj</i>	

	<i>je bilo umeščeno v »hiši« kot osrednjem prostoru slovenskih kmečkih domov. Oblikovale so likovni okus in pojmovanje slikarstva večinskega prebivalstva. Na začetku 20. stoletja so litografije z nabožno vsebino začele izpodrivati slike na steklo, kar je povzročilo njihovo izginjanje iz vsakdanje rabe, hkrati pa postopno rast zanimanja zbirateljev.</i> <i>V največjem številu so te barvite slike prihajale na slovensko etnično ozemlje iz podeželskih slikarskih delavnic na Bavarskem, iz kraja Pohoři v Češkem lesu in iz Sandla v Zgornji Avstriji. Prinašali so jih krošnjarji, kmetstvo pa jih je kupovalo na romanjih in žegnanjih. Ob uvozu in pod njegovim vplivom so slike na steklo slikali tudi na Slovenskem. Po analogiji in glede na slogovni izraz na poslikanih panjskih končnicah je bilo približno 12 odstotkov evidentiranih slik na steklo pripisanih Selški delavnici iz Selc v Selški dolini ter slikarjema Mojstru okorne risbe in Mojstru malih figur. V literaturi se omenjajo še tribuško-čepovanske glažute in izdelovalci na Kočevskem, vendar njihovi izdelki niso bili identificirani. Na Slovenskem so bili razširjeni različni tipi slik na steklu. Lahko so slikane le z barvami, lahko z barvo in s pozlato, lahko imajo brušene in pozlačene nadrobnosti ter črno ozadje ali pa imajo za ozadje zrcalo. Glede na obliko so lahko brez oblikovnih dodatkov, a z belim napisnim poljem ali s kartušo.</i> <i>Motivika je skoraj izključno nabožna, najpogosteje so upodabljali Jezusa Kristusa in Marijo v raznih ikonografskih različicah. Sledijo jim Sveta Trojica, Srce Jezusovo, Božji grob, sv. Barbara, Sveta</i>	
--	--	--

	<i>družina, zadnja večerja, sv. Lenart, sv. Florijan, prizor iz legende o sv. Genovefi, sv. Jožef, sv. Janez Nepomuk, sv. Janez Krstnik, sv. Jurij, sv. Anton Puščavnik, sv. Ana z Marijo, sv. Katarina, sv. Magdalena, sv. Marjeta in Sveti trije kralji.</i>	
PREVERJANJE PRAKTIČNE USPOSOBLJENOSTI	Merila za preverjanje kakovosti izdelka/izdelkov	Izločilna merila
Tehnološka dovršenost in kakovost izdelka/izdelkov:	– pravilne geste in zaključki čopiča/linij (določene linije podobe se morajo zaključiti s špico), – pravilna izbira barv (izbira določenega tipa barv), – natančen prenos podobe s podlage na steklo, – natančni prehodi barv (pravilno senčenje), – pravilna izvedba konture las, brade in dlake živali, – pravilen nanos osnovnih – vodnih barv (kakovostna transparentnost slojev), – likovno zakonita izbira barv določenih elementov. Končni čas izdelave izdelka: 4 x 2–5 ur (4 dni po 2–5 ur), ne zaporedne dni, odvisno od sušenja barve in lepila.	– nepravilne geste in zaključki čopiča/linij (določene linije podobe se ne zaključujejo s špico), – nepravilna izbira barv (izbira napačnega odtenka/določenega tipa barv), – nenatančen prenos podobe s podlage na steklo, – nenatančni prehodi barv (nepravilno senčenje, barve se ne prelivajo gladko iz enega odtenka v drugega),

		– nepravilna izvedba konture las, brade in dlake živali (linije niso gladke in so nepovezane), – nepravilen nanos osnovnih – vodnih barv (netransparentnost slojev, sloji niso vidni), – likovno nepravilna izbira barv določenih elementov (izbrane barve niso harmonične ali kontrastne).
--	--	---

Soglašam:

Matjaž Han,

minister za gospodarstvo, turizem in šport

